

Plan voor landschappelijke inpassing

Op 't Zand 2b - Lichtenvoorde

Colofon

Plan voor landschappelijke inpassing Op 't Zand 2b – Lichtenvoorde

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Locis Adviseurs
Leeuwerikstraat 33 a
7051 XD Varsseveld

Projectnummer en versie: 1717 versie 1.0	Status: definitief
Ligging projectgebied: Op t Zand 2b – Lichtenvoorde	Rapportdatum: 14-3-2021

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

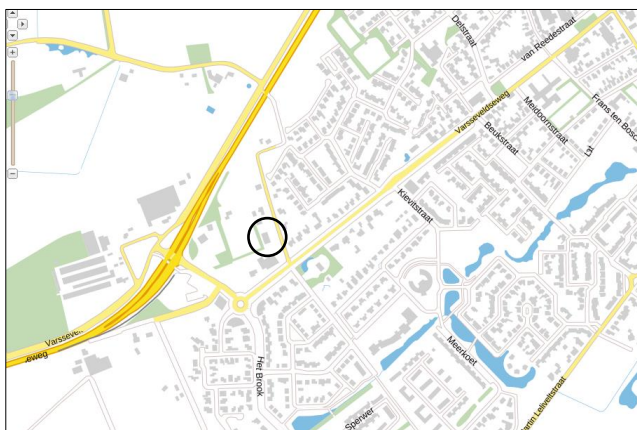
Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
2 Het plangebied	3
2.1 Ligging van het plangebied.....	3
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	3
2.3 Landschap.....	5
3 Voorgenomen activiteit.....	6
4 Inpassingsplan	6
4.1 Ruimtelijke analyse	6
4.2 Uitgangspunten voor beheer	6
4.3 Bouwstenen voor het erfinpassingsplan	7
4.4 Het plan	7
5 Beheer en inrichting	9
5.1 Inrichting	9
5.2 Beheer	10

Er zijn concrete plannen voor de bouw van twee woningen op een perceel aan Op 't Zand 2b te Lichtenvoorde. Om de bouw van de woningen mogelijk te maken dienen twee schuren gesloopt te worden. In voorliggend plan wordt een plan voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf gepresenteerd. Een dergelijk plan in de gemeente Oost-Gelre bestaat doorgaans uit twee onderdelen; een inpassing van het erf waarop de ruimtelijke ontwikkeling plaats vindt en een plan voor versterking van landschapswaarden van het omringende landschap. Vanwege het ontbreken van grond rondom het erf, beperkt dit plan zich tot inpassing van het nieuwe erf.

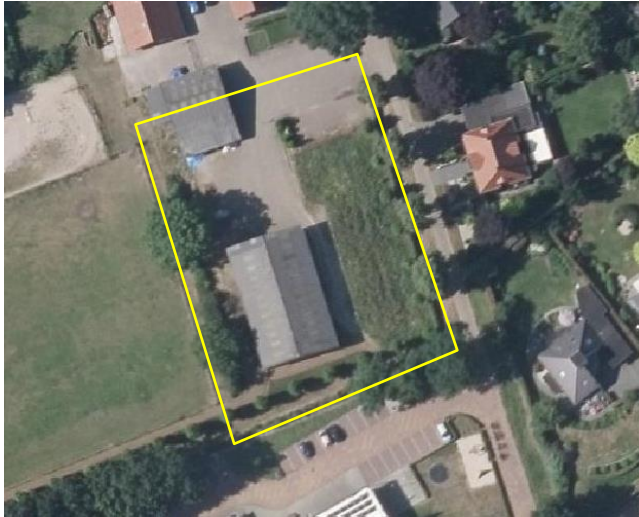
2 Het plangebied

Het plangebied is gelegen op het adres Op 't Zand 2b te Lichtenvoorde. Het ligt net ten zuidwesten van de dorpskern Lichtenvoorde. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied aangeduid op de topografische kaart.

Ligging van het plangebied op de topografische kaart.

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing en erfverharding en voor een klein deel uit ruig grasland. In het plangebied staan twee schuren die ooit gebruikt zijn t.b.v. landbouwmechanisatie. Tussen het erf en Op 't Zand staan zeven moeraseiken als laanbomen langs de rand van het perceel. Deze aanplant zet zich door langs de oostgrens. Tussen de weg en het plangebied staat een lage scheerhaag van veldesdoorn. Aan de achterzijde van het erf staan twee walnoten en een hoogstam perenboom. Ook staat er een kers (spec.) met een verminderde vitaliteit. Tussen het plangebied en het erf ten zuiden staat een beukenscheerhaag. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven, evenals enkele detailfoto's.

Detailopname van het plangebied.

Foto's van het plangebied.

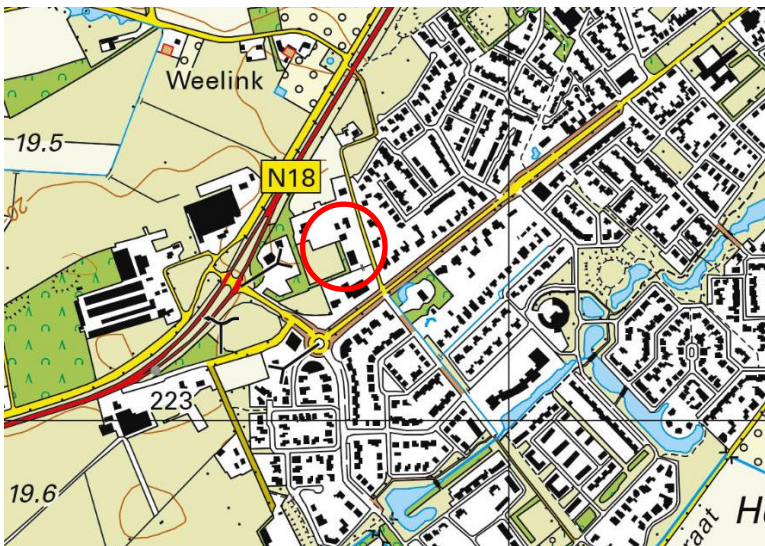
2.3 Landschap

Het plangebied ligt in het kampenlandschap, op de grens van het kampenlandschap met het broek- en goorontginningslandschap dat zich ten zuiden van het plangebied uitstrekt. Op onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied aangeduid op de historische topografische kaart.

Ligging van het plangebied op de historische topografische kaart anno 1900 (bron: Kadaster).

Het kampenlandschap, zoals zichtbaar op de historische topografische kaart is anno 2019 niet meer herkenbaar. Dorpsuitbreiding van Lichtenvoorde, ruilverkaveling en de aanleg van nieuwe wegen hebben het omringende landschap dusdanig aangetast dat de meeste kenmerken van het kampenlandschap verdwenen zijn. Het landschap rondom het plangebied is van een agrarisch cultuurland veranderd in een dorpsrand.

Ligging van het plangebied op de actuele topografische kaart anno 2018 (bron: kadaster).

3 Voorgenomen activiteit

Het voornemen is om twee vrijstaande woningen te bouwen in het plangebied. Om de woningen te kunnen bouwen dienen twee schuren gesloopt te worden. Op onderstaande afbeelding worden de contouren van de te slopen gebouwen (zwarte stippellijn) en het bouwvlak van de nieuwe woningen (vlak met de rode lijn) weergegeven.

Contouren van de te slopen bebouwing en de bouwplaats van de nieuwe woningen.

4 Inpassingsplan

4.1 Ruimtelijke analyse

Het plangebied vormt een deel van een voormalig erf waarop een landbouwmechanisatiebedrijf gevestigd was. Deze is vermoedelijk ontstaan in de jaren zeventig van de vorige eeuw. Het erf is geen historische bouwplaats met agrarisch erf. Vanwege de ontstaansgeschiedenis en de kleine oppervlakte, zijn in het plangebied geen aspecten van het kampenlandschap herkenbaar.

Op erf staat een rij solitaire moeraseden. Deze bomen zijn vrij jong en zullen langs de laanbomen langs Op 't Zand vermoedelijk niet optimaal uitgroeien en concurreren met de zomereiken laanbomen langs de weg. Fraai is de scheerhaag van veldesdoorn, parallel langs de openbare weg. Aan de achterzijde van het erf staan twee walnoten en een hoogstam perenboom. Deze bomen zijn vitaal en hebben een hoge levensverwachting. De scheerhaag en solitaire bomen kunnen ingepast worden in het erfinpassingsplan.

4.2 Uitgangspunten voor beheer

Bij het opstellen van een plan voor landschappelijke inpassing van het erf, wordt rekening gehouden met een aantal uitgangspunten. Deze zijn:

Inheems plantmateriaal

Er wordt alleen inheems plantmateriaal opgenomen in het plan. Inheemse soorten komen van nature voor in ons land, een exoot niet. Deze eis geldt niet voor fruitbomen. In de meeste gevallen is het onderscheid tussen inheemse en uitheemse soorten duidelijk, maar er is ook een grijs gebied. Soms kunnen uitheemse soorten verwilderen of zelfs inburgeren. Een ingeburgerde soort is van oorsprong een uitheemse soort die zich in Nederland heeft gevestigd en zich al minstens drie generaties lang spontaan in de natuur heeft weten te handhaven. Veel Nederlandse floristen (bijvoorbeeld Stichting FLORON) beschouwen ingeburgerde soorten als inheems (zie bijlage 1).

Streekeigen beplantingsvorm

Het beheer van beplanting is soms streekgebonden en soms ook gebonden aan het landschapstype. Er worden beplantingsvormen voorgesteld, passend bij het landschapstype van de groeiplaats.

Behoud bestaande beplanting

Bestaande beplanting, zeker oude beplanting, heeft een bepaalde waarde. Bomen hebben vaak tientallen jaren nodig om tot wasdom te komen. Uitgangspunt bij het opstellen van erfinpassingsplannen is het zo veel mogelijk integreren van de reeds aanwezige beplanting, mits deze streekeigen en inheems is.

Functioneel

Beplanting komt alleen tot wasdom als het op de juiste plek staat. Het inpassingsplan wordt daarom afgestemd op het toekomstig gebruik van het erf.

Traditionele erfopbouw

Boerderijen en andere erven in het buitengebied krijgen steeds vaker de woonfunctie en in mindere mate de functie van agrarische bedrijfsvoering. Waar de relatie tussen wonen, werken en landschap van oorsprong vanzelfsprekend was, wordt deze nu anders ingevuld. Bij het opstellen van een erfinpassingsplan wordt gebruik gemaakt van de principes van vroeger en past deze toe op de inrichting van een hedendaags erf (<https://landschapsbeheergelderland.nl/wp-content/uploads/boerenerven.pdf>)

4.3 Bouwstenen voor het erfinpassingsplan

Op basis van de analyse van de ruimtelijke kwaliteit van het huidige erf, waarbij gekeken is naar de reeds aanwezige beplanting, de ligging van het erf in het landschap en de wensen van de opdrachtgever, kunnen een aantal bouwstenen gedestilleerd worden die opgenomen worden in het erfinpassingsplan. Het erfinpassingsplan is opgebouwd aan de hand van de volgende bouwstenen:

Behoud bestaande beplanting

Het uitgangspunt is om zo veel mogelijk aanwezige beplanting te integreren in het nieuwe ontwerp. In voorliggend geval dient veel van de aanwezige beplanting gerooid te worden omdat het niet te passen valt. Zo worden de moeraseiken voorlangs en aan de zuidzijde en de laurierhaag aan de zuidzijde gerooid.

Fysieke begrenzing tuin en landschap

De grens tussen het erf en het aanliggende landschap en openbare ruimte, wordt fysiek begrensd met een scheer- of struweelhaag.

4.4 Het plan

Op onderstaande afbeelding wordt het voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf verbeeld.

Erfinpassingsplan voor het nieuwe erf.

De volgende elementen worden toegevoegd:

Struweelhaag

Aan de westzijde, op de overgang van het erf naar het agrarische cultuurland, wordt een struweelhaag geplant. De bestaande beplanting (walnoten en hoogstam perenboom) worden opgenomen in de beplanting.

Scheerhaag

Langs de noordrand van het plangebied wordt een scheerhaag aangelegd. Deze haag bestaat uit inheems plantmateriaal.

Geluidsscherm

Langs de zuidrand van het plangebied wordt een geluidsscherm geplaatst. Dit scherm bestaat uit een 'natuurinclusief-geluidsscherm'. Onder een natuurinclusief geluidsscherm wordt een scherm verstaan die een bijdrage levert aan de biodiversiteit ter plekke doordat deze tevens benut kan worden als foerageergebied en mogelijk als vaste rust- en voortplantingsplaats voor vogels.

Tevens kunnen vogelnestkastjes opgehangen worden aan het geluidsscherm, maar wanneer de hedera het scherm begroeit, raken deze nestkasten overwoekerd en functioneren ze niet meer als nestplaats voor vogels.

Voorbeeld van een recent aangelegd geluidsscherm welke beplant is met heder. Na enkele jaren zal de gehele wand begroeid zijn met heder.

De grens tussen beide woningen wordt overgelaten aan de nieuwe eigenaren.

5 Beheer en inrichting

5.1 Inrichting

De volgende inrichtingsmaatregelen worden genomen om tot het wenselijke eindbeeld te komen:

Scheerhaag

Aan de noordzijde wordt een scheerhaag geplant. Deze scheerhaag bestaat uit een enkele rij beplanting van vier stuks per meter haag. Er wordt gebruik gemaakt van driejarig plantsoen (80-120cm). Daarbij kan gebruik gemaakt worden van verschillende typen beplanting, zoals veldesdoorn, Tweestijlige meidoorn, liguster, beuk en haagbeuk. De totale lengte van de noordelijke haag is 44 meter (176 stuks plantsoen). Hieronder wordt de plantlijst weergegeven.

	soort	lat. Naam	type	aantal	maat	bijz
scheerhaag	veldesdoorn	<i>acer campestre</i>	plantsoen	176	80-120	hoogte
noord	tweestijlige meidoorn	<i>Crataegus laevigata</i>	plantsoen	176	80-120	hoogte
	Liguster	<i>Ligustrum vulgare</i>	plantsoen	176	80-120	hoogte
	Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	plantsoen	176	80-120	hoogte
	Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	plantsoen	176	80-120	hoogte

Plantlijst noordelijke scheerhaag.

Struweelhaag

Aan de achterzijde van het erf wordt een struweelhaag geplant. Deze struweelhaag bestaat uit een gelijk gemengde aanplant met meidoorn, Gelderse roos, veldesdoorn, hondsroos en liguster. De totale lengte van de haag is 55 meter. Deze haag bestaat uit een enkele rij beplanting van drie stuks per meter haag. In totaal worden ca. 150 stuks bosplantsoen geplant. De bestaande bomen worden opgenomen in de haag.

	soort	lat. Naam	type	aantal	maat	bijz
struweelhaag	veldesdoorn	<i>acer campestre</i>	plantsoen	30	80-120	hoogte
	tweestijlige meidoorn	<i>Crataegus laevigata</i>	plantsoen	30	80-120	hoogte
	hondsroos	<i>Rosa canina</i>	plantsoen	30	80-120	hoogte
	Gelderse roos	<i>Viburnum opulus</i>	plantsoen	30	80-120	hoogte
	Liguster	<i>Ligustrum vulgare</i>	plantsoen	30	80-120	hoogte

Plantlijst struweelhaag (er dient gekozen te worden uit één van bovenstaande soorten).

Geluidsscherf

Geadviseerd wordt een geluidsscherf te plaatsen welke begroeid wordt door heder. Heder vormt een waardevolle nectarplant in het najaar en draagt bessen aan het einde van de winter, wanneer de meeste andere bessen reeds geconsumeerd zijn. Geadviseerd wordt het geluidsscherf aan weerszijden te beplanten met heder.

Geadviseerd wordt om 4 stuk heder per strekkende meter geluidsscherf te planten. Daarbij mag gebruik gemaakt worden van driejarig plantsoen.

5.2 Beheer

Scheerhaag

De scheerhaag wordt jaarlijks 1 à 2 maal geknipt of geschoren om de haag in de juiste hoogte en breedte te houden.

Struweelhaag

De struweelhaag wordt beheerd als hakhout. Daartoe wordt de haag periodiek, doorgaans iedere 12-15 jaar, afgezet waarna de haag weer zal uitlopen. Snoeihout wordt afgevoerd of versnipperd. De snippers worden niet op de bodem van het element gegooid.

Geluidsscherf

De heder mag periodiek gesnoeid worden. Geadviseerd wordt de afhangende takken weg te snoeien.

Bijlage 1. Lijst met inheemse beplanting

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Type			
<i>Acer campestre</i>	Spaanse aak	Boom Struik	<i>Populus x canescens**</i>	Grauwe albeel	Boom
<i>Acer pseudoplatanus*</i>	Gewone esdoorn	Boom	<i>Prunus avium</i>	Zoete kers	Boom
<i>Alnus glutinosa</i>	Zwarte els	Boom (Struik)	<i>Prunus padus</i>	Gewone vogelkers	Boom Struik
<i>Alnus incana*</i>	Witte els	Boom	<i>Prunus spinosa</i>	Sleedoorn	Boom Struik
<i>Berberis vulgaris</i>	Zuurbes	Struik	<i>Pyrus pyraeaster</i>	Wilde Peer	Boom Struik
<i>Betula pendula</i>	Ruwe berk	Boom	<i>Quercus petraea</i>	Wintereik	Boom
<i>Betula pubescens</i>	Zachte berk	Boom	<i>Quercus robur</i>	Zomereik	Boom
<i>Calluna vulgaris</i>	Struikhei	Struik	<i>Rhamnus cathartica</i>	Wegedoorn	Boom Struik
<i>Carpinus betulus</i>	Haagbeuk	Boom (Struik)	<i>Ribes nigrum</i>	Zwarte bes	Struik
<i>Clematis vitalba</i>	Bosrank	Klimplant	<i>Ribes rubrum</i>	Aalbes	Struik
<i>Cornus mas**</i>	Gele kornoelje	Boom Struik	<i>Ribes uva-crispa</i>	Kruisbes	Struik
<i>Cornus sanguinea</i>	Rode kornoelje	Struik	<i>Rosa arvensis</i>	Bosroos	Struik
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar	Struik	<i>Rosa canina</i>	Hondsroos	Struik
<i>Cotoneaster integerrimus*</i>	Wilde dwergmispel	Struik	<i>Rosa corymbifera</i>	Heggenroos	Struik
<i>Crataegus laevigata</i>	Tweestijlige meidoorn	Boom Struik	<i>Rosa dumalis</i>	Kale struweelroos	Struik
<i>Crataegus monogyna</i>	Eénstijlige meidoorn	Boom Struik	<i>Rosa rubiginosa</i>	Egelantier	Struik
<i>Cytisus scoparius</i>	Brem	Struik	<i>Rosa spinosissima</i>	Duinroos	Struik
<i>Daphne mezereum</i>	Rood peperboompje	Struik	<i>Rubus fruticosus</i>	Gewone braam	Struik
<i>Empetrum nigrum</i>	Kraaiheide	Struik	<i>Rubus idaeus</i>	Framboos	Struik
<i>Erica cinerea</i>	Rode dophei	Struik	<i>Salix alba</i>	Schietwilg	Boom
<i>Erica tetralix</i>	Gewone dophei	Struik	<i>Salix aurita</i>	Geoorde wilg	Boom Struik
<i>Euonymus europaeus</i>	Wilde kardinaalsmuts	Struik	<i>Salix caprea</i>	Boswilg	Boom Struik
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk	Boom	<i>Salix cinerea</i>	Grauwe wilg	Boom Struik
<i>Frangula alnus</i>	Sporkehout	Struik	<i>Salix fragilis</i>	Kraakwilg	Boom Struik
<i>Fraxinus excelsior</i>	Es	Boom	<i>Salix pentandra*</i>	Laurierwilg	Boom Struik
<i>Genista anglica</i>	Stekelbrem	Struik	<i>Salix purpurea</i>	Bittere wilg	Boom Struik
<i>Genista germanica</i>	Duitse brem	Struik	<i>Salix repens</i>	Kruipwilg	Struik
<i>Genista pilosa</i>	Kruipbrem	Struik	<i>Salix triandra*</i>	Amandelwilg	Boom Struik
<i>Genista tinctoria</i>	Verfbrem	Struik	<i>Salix viminalis**</i>	Katwilg	Boom Struik
<i>Hedera helix</i>	Klimop	Klimplant	<i>Salix x rubens**</i>	Bindwilg	Boom Struik
<i>Hippophae rhamnoides</i>	Duindoorn	Struik	<i>Sambucus nigra</i>	Gewone vlier	Struik
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst	Struik	<i>Sambucus racemosa</i>	Trosvlier	Struik
<i>Juniperus communis</i>	Jeneverbes	Conifeer Struik	<i>Sorbus aucuparia</i>	Wilde lijsterbes	Boom Struik
<i>Ligustrum vulgare</i>	Wilde liguster	Struik	<i>Taxus baccata</i>	Taxus	Conifeer Boom Struik
<i>Lonicera periclymenum</i>	Wilde kamperfoelie	Klimplant	<i>Tilia cordata</i>	Winterlinde	Boom
<i>Lonicera xylosteum</i>	Rode kamperfoelie	Struik	<i>Tilia platyphyllos</i>	Zomerlinde	Boom
<i>Malus sylvestris</i>	Wilde Appel	Struik	<i>Ulex europaeus</i>	Gaspeldoorn	Struik
<i>Mespilus germanica**</i>	Wilde mispel	Boom Struik	<i>Ulmus glabra</i>	Ruwe iep	Boom
<i>Myrica gale</i>	Wilde gagel	Struik	<i>Ulmus laevis</i>	Fladderiep	Boom
<i>Oxycoccus palustris</i>	Kleine veenbes	Struik	<i>Ulmus minor</i>	Gladde iep	Boom
<i>Pinus sylvestris***</i>	Grove den	Conifeer Boom	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blauwe bosbes	Struik
<i>Populus nigra</i>	Zwarte populier	Boom	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Rode bosbes	Struik
<i>Populus tremula</i>	Ratelpopulier	Boom	<i>Viburnum lantana</i>	Wollige sneeuwbal	Struik
			<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos	Struik

* = twijfelachtig inheems ** = archeofiet (ingebringerde soort van voor 1500 v Chr.) *** = autochtone herkomsten uitgestorven

Lijst met inheemse bomen en struiken (bron: Inheemse en uitheemse plantensoorten in stad en landschap).

<http://edepot.wur.nl/179511>

Bijlage 2. Verbeelding van het inpassingsplan

